

Losse brandnetelvezels

Van stengel tot spinbare vezel

Van netel tot kleding

In de Noordoostpolder ligt een groot terrein met lichtbruine sprietten, er ligt een stapel bruine balen en er staat een helikopter. Aan de linkerkant vinden we de winkel waar we voor gekomen zijn. Brennells is opgericht door de familie Crébas, eerder eigenaar van Het Goed en Marktplaats. Als enige in Europa produceert Brennells kleding van de weinig geliefde brandnetel. Om de ultieme vezel uit de brandnetelstengel te krijgen zijn er nog veel experimenten nodig. Streek neemt een kijkje.

De beste brandnetel

Nienke Feddes, communicatiemanager bij Brennells, komt ons tegemoet. Ze vertelt dat het park vandaag dicht is. Dat geeft ons alle ruimte ieder hoekje van Brennells

Van het netelige imago van de brandnetel is bij de kleding niets te merken

Buiten te ontdekken. We komen om het proces van brandnetel tot kleding van dichtbij te bekijken en dat begint bij de aanplant van nieuwe brandnetels. Achter een zandhevel op het terrein vinden we een groot veld met jonge brandnetels. 'Niet voor te stellen dat ik dit ooit nog eens zou zeggen,' begint Feddes, 'maar wat

groeien de brandnetels mooi dit jaar. Zo gelijkmatig.' Met tweeëntwintig velden, waarvan het verste veld vijftien kilometer verderop ligt, is er inmiddels een flinke oogst per jaar. 'We hebben velden van verschillende leeftijden,' vertelt Feddes. 'Sommige velden zijn net als het bedrijf vijf jaar oud. De brandnetel van twee à drie jaar oud geeft de beste vezels.'

Experimenteerfase

Waarom gaat iemand brandnetels kweken? Na het succesvolle ondernemerschap bij Het Goed en Marktplaats wilde het gezin Crébas nog één keer gezamenlijk ondernemen. Met een beetje idealisme kwamen ze uit bij het telen van brandnetels om daar kleding van te maken. Het grote voordeel: je hoeft niet naar het buitenland, ons klimaat is namelijk heel geschikt

voor de brandnetel. En minder vervoer geeft een lagere milieubelasting. 'In het begin waren we maar met een klein team met heel veel ideeën. We wisten meteen we mensen in een belevingscentrum kennis wilde laten maken met brandnetelkleding,' zegt Feddes. 'Eerst bedachten we 'Netelland', dat is Brennells Buiten geworden. Alles gaat met voortschrijdend inzicht.' Inmiddels is het bedrijf gegroeid naar 31 medewerkers. Iedereen in het bedrijf is een duizendpoot. Zelfs bij het aanplanten van stekjes helpt iedereen een handje mee.

Harde stukjes

Alle brandnetels bij Brennells zijn speciaal geselecteerd op de lange vezel van hoge kwaliteit. Ondanks eerder onderzoek in Duitsland en Engeland is Brennells op dit moment de enige die kleding maakt van brandnetels.

Balen brandnetelvezel, klaar voor transport

Duurzame kleding in de winkel van Brennels

Terwijl we naar de testmachine lopen die de brandnetelstengels verwerkt, vertelt Feddes: 'Eigenlijk is brandnetelkleding een heruitvinding. Hunebedbouwers droegen al brandnetelkleding en Vikingen gebruikten de stof voor zeilen. Na de 19e eeuw is het product in de vergetelheid geraakt. Hierdoor zijn er geen verwerkingsmachines speciaal voor de brandnetelvezel.' De testmachine bij Brennelsverwerkte oorspronkelijk hennep en wordt nu gebruikt voor onderzoek naar de beste manier om al het hout uit de brandnetelstengel te krijgen. 'Zo zijn we ook niet volledig afhankelijk van externe bedrijven. Er valt nog veel te experimenteren,' licht Ellen Atema, product engineer bij Brennels, toe. 'Ons eerstvolgende doel is een heel fijne vezel te krijgen, zodat we ook zeer fijne stoffen voor shirtjes kunnen fabriceren. Dit is nu nog niet mogelijk met de brandnetel.'

Balen

Naast de machine vinden we wat balen brandnetelvezel. Dat verklaart meteen de balen buiten op het land: Brennels Buiten fungeert ook als opslag. Doordat er in Nederland geen geschikte spinnerijen zijn

voor de brandnetelvezel, gaan de balen naar spinnerijen in Italië en Frankrijk voor stofproductie. De spinnerij in Italië is gespecialiseerd in fijn katoen en die van Frankrijk in linnen. Beide mengen de vezels met katoen. Een kledingstuk van 100% brandnetel zou te duur worden. 'Natuurlijk streven we naar zoveel mogelijk brandnetel in de kleding. Doordat de stoffeigenschaften nog vrijwel onbekend zijn, proberen we voor onderzoek op dit moment wel pure brandnetelstof te maken,' zegt Atema. 'Het is waarschijnlijk slijtvaster dan katoen en de holle vezel neemt de verf erg goed op.'

Imago

Na het hele productieproces zijn we natuurlijk geïnteresseerd in het resultaat. In de winkel van Brennels is van het netelige imago van de brandnetel niets te merken. Feddes licht toe: 'We proberen kleding te ontwerpen die je ook volgend jaar nog wilt dragen, want dat is pas echt duurzaam.' Voor wie thuis een kijkje wil nemen staat de collectie ook op de website van Brennels. En die helikopter, daar kunt u vergaderen.

Meer informatie: www.brennels.nl

Het productieproces

Zodra het gewas hoog genoeg is, wordt de brandnetel gemaaid. De blaadjes vallen snel af en het prikkende mierenzuur verdroogt. Het beste is om de stengels te laten liggen, zodat ze op natuurlijke wijze meerdere malen nat en droog worden. Dit proces heet roten: de pectine, die de vezels met de binnenste houtkern verbindt, breekt af. En die vezels wil Brennels gebruiken als basis voor de stof.

Door het onvoorspelbare Nederlandse weer, kan roten omslaan in rotten, dus ontwikkelt Brennels een nieuwe methode. Ze halen de brandnetel vrij snel van het land en bootsen het rottingsproces na zonder het gebruik van chemicaliën. Het is vergelijkbaar met een biovergistingsproces. Daarna haalt een machine mechanisch de laatste stukjes hout uit de vezels.

Nadat de vezels en de houtachtige kern van elkaar gescheiden zijn, wordt de vezel in grote balen naar de spinnerij vervoerd. Hier wordt de brandnetelvezel, gesponnen, geleverd en verwerkt tot stof. Vervolgens ontwerpt de eigen ontwerpster van Brennels, Rianne de Witte, de kleding die in de winkel hangt.

Ellen Atema en Nienke Feddes

